

imidlertid som en type pensionsordninger, der er mindre bundet end f.eks. rateordninger. Endvidere gives der mulighed for at spekulere i den lempelige beskattning, som nogle lande undergiver sådanne udbetalinger.

Det foreslås, at pensionsordninger med løbende udbetalinger fremover skal være ikke alene livsbetingede, men som udgangspunkt også livsvarige. Her ved genoprettes pensionsbeskattningsreglernes systematik med ordninger med løbende betalinger som den mest bundne type.

I praksis er det almindeligt, at der i en aftale om livsvarig alderspension er indbygget et udbetalingsforløb, hvor udbetalingerne nedsættes markant på det tidspunkt, hvor modtageren bliver berettiget til folkepension, således at modtageren bevarer en stabil indkomst i hele sin restlevetid. Sådanne udbetalingsforløb vil fortsat kunne aftales.

Såfremt der herudover er et ønske om at kunne oprette ophørende ordninger, vil sådanne ordninger kunne oprettes som rateordninger med en 10-årig udbetalingsperiode. Der ses ikke at være et berettiget behov for at kunne oprette ophørende ordninger med en kortere udbetalingsperiode end 10 år.

For så vidt angår invalide-, ægtefælle- og børnepensionsordninger, må der anses at være et berettiget behov for fortsat at kunne oprette ophørende ordninger med kortere løbetid end 10 år. Det foreslås derfor ikke, at disse ordninger skal være livsvarige.

3. Provenumæssige konsekvenser

Opsparingen på kapitalpensioner er steget betydeligt, og de samlede indskud udgjorde i 1993 ca. 17 mia. kr. Det skønnes, at omkring 950.000 familier foretog indbetaling på en kapitalpensionsordning i 1993. Det gennemsnitlige indskud er ca. 16.000 kr., men med stor spredning. Ordningerne er mest udbredt blandt de 50-60 årige, hvor 60 pct. har en ordning. Blandt de 26-40 årige har hver tredje familie en ordning.

a. Hævning på kapitalpension til finansiering af orlov

Forslaget medfører modsatrettede provenubevægelser. Der vil umiddelbart fremkomme et forøget skatteprovenu som følge af, at der skal betales indkomstskat af det hævdede beløb. Ved uændret opsparing reduceres til gengæld realrenteafgiften og på længere sigt indtægterne fra 40 pct.s-afgiften.

På den anden side må det formodes, at den samlede opsparing forøges, når der kan spares op direkte til orlovsformål. Dette vil umiddelbart medføre mindre skatteindtægter som følge af de større fradrag,

hvilket modvirker merindtægterne ved orlovshævningerne.

Der foreligger ikke holdepunkter for et egentligt skøn over hvor mange, der vil benytte sig af muligheden for at hæve kapitalpensionsmidler for at finansiere orlov, og med hvor store beløb.

Antallet af helårspersoner på orlov skønnes i 1995 at blive knap 70.000. Såfremt eksempelvis 10 pct. af disse personer hæver i gennemsnit 20.000 kr. fra kapitalpensioner, bliver indtægten på indkomstskatten ca. 70 mill. kr. Den mistede 40 pct.s-afgift af hævninger af denne størrelse er ca. 55 mill. kr.

b. 60 pct.s afgift ved hævning af pensionsordninger i utide

Den foreslåede omlægning til en 60 pct.s afgift af beløb, der udbetales ved ophævelse af pensionsordninger i utide, skønnes at ville medføre et merprovenu, da 60 pct.s afgiften anslås at overstige den gennemsnitlige indkomstbeskattning af disse beløb med 3 - 5 pct. point. Merprovenuet vil øges i takt med skattereformens nedsættelse af indkomstskattesatserne frem til 1998. Hertil kommer, at det efter forslaget ikke længere vil være muligt at modregne underskud i indkomst fra ophævede pensionsordninger.

Omfanget af ophævede pensionsordninger i utide anslås til knap 1,5 mia. kr. årligt, svarende til niveauet i 1993. Da omlægningen har virkning fra lovforslagets fremsættelsesdato, skønnes de omfattede beløb i 1995 at ligge på ca. 1,0 mia. kr.

Med baggrund heri skønnes merprovenuet ved forslaget i indkomståret 1995 at blive af størrelsesordenen 30 mill. kr. og i 1996 på 75 mill. kr.

Efter forslaget skal primærkommunerne fra og med 1. januar 1996 have 1/3 af 60 pct.s afgiften eller 20 pct. af de udbetalte beløb, hvilket nogenlunde svarer til den primærkommunale indkomstskat efter gældende regler. På helårsbasis vil primærkommunerne (excl. kirken) få et provenutab på 15 mill. kr. For kirken vil forslaget betyde et provenutab på ca. 10 mill. kr. årligt, da den ikke får del i 60 pct.s afgiften.

For amterne, som ikke får del i 60 pct.s afgiften, vil omlægningen indebære et provenutab på ca. 130 mill. kr. årligt fra og med 1996, hvilket dog skal ses i sammenhæng med, at amtskommunerne ved omlægningen af særlig indkomstskat til almindelig indkomstskat fra og med 1996 (L 137) fik en provenugevinst på ca. 170 mill. kr. årligt.

Statens merprovenu for indkomståret 1996, hvor forslaget har fuld virkning, skønnes til ca. 230 mill. kr., hvoraf ca. 155 mill. kr. skyldes den ændrede for-